

В огороде в априле

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 03.05.2015 Брой: 5/2015

Производство на разсад

Продължава грижата за разсада на домати, чушки, патладжан и краставици за ранно и средно-ранно полско производство. Важен момент е осигуряването на оптимален температурен и влажностен режим. Провежда се редовно проветряване, покриване с полиетиленови тунели или засенчване в зависимост от атмосферните условия. Напомняме, че разликата между дневната и нощната температура в разсадника не трябва да надвишава 6°C – 8°C, за да не се образува конденз върху растенията и да не се създадат условия за "ложно" припадане.

При температурни понижения е възможно нападение от почвени патогени, причиняващи т.нар. "истинско" припадане. При поява, болните растения се събират в торба и унищожават извън съоръжението. Пятната под тях се дезинфекцират чрез поливане с 2% разтвор на меден сулфат или амониев нитрат (3-4 л/кв.м). Останалите растения се третират със смес

от 0.1% Топсин М + 0.15% Проплант 722 SL. Ако растенията са разсажени на разстояние, се поливат с 25-50 мл/растение от същата смес в зависимост от размера им. В разсадените растения е възможно нападение от причинителите на петнистости по листата – ранна суха петнистост (черни листни петна), сива плесен и брашнеста мана по доматиите, и брашнеста мана по краставиците. Патогените имат различни изисквания към условията на средата. Сивата плесен и ранната суха петнистост се развиват при висока влажност на въздуха, а брашнестата мана – при ниска влажност. Поради тези причини е необходимо поддържането на оптимален температурен и влажностен режим в разсадника. В България има регистрирани продукти за растителна защита (ПРЗ), ефективни срещу тези заболявания. Срещу ранна суха петнистост (*Alternaria*): 0.04% Скор 250 ЕС; 0.25% Ридомил Голд; 0.25% Корсат М ДФ; 0.2% Дитан М-45 и Дитан ДГ; 0.35% Пугил 35 Л СК; 0.075% Квадрис 25 СК; срещу сива плесен (*Botrytis*): 0.07% Топсин М; срещу брашнеста мана по доматиите – 0.025% Топаз 100 ЕС, 0.02% Шавит 25 ЕС, 0.075% Квадрис 25 СК, а срещу брашнеста мана по краставиците – 0.02% Байфидан 250 ЕС, 0.04% Домарк и посочените за доматиите ПРЗ.

Разсадът най-често е атакуван от оранжериина белокрылка, листни въшки, трипси, миниращи мухи, гъсеници, акари. В разсадника се поставят лепливи капани – жълти (за белокрылка и листни въшки), светлосини (за трипси) и жълто-оранжеви (за миниращи мухи). Техният прицел е да се определи видовият състав на вредителите и да се намали плътността на популацията за бърз и адекватен контрол. Където е необходимо, се провеждат и третирания: срещу оранжериина белокрылка – 0.1% Би-58, 0.02% Моспилан 20 СП, 0.03% Актара 25 ВГ, 0.08% Конфидор Енерджи ОД, 0.075% Санмайт 20 ВП, 0.02% Фюри 10 ЕС, 0.05% Децис 2.5 ЕС, 0.03% Вазтак Ню 100 ЕС; срещу листни въшки – 0.1% Би-58, 0.05% (памукова въшка) и 0.075% (праскова въшка) Данадим Прогрес, 0.0125% Моспилан 20 СП, 0.02% Нексиде 015 КС, 0.007% Актара 25 ВГ, 0.06% Конфидор Енерджи ОД, 0.05% Кохинор 200 СЛ, 0.05% Пикадор 20 СЛ, 0.02% Калипсо 480 СК, 0.06% Бискайя 240 ОД. Изброените ПРЗ са ефективни и срещу трипси. Срещу тях е ефективен и Синеис 480 СК – 10-20 мл/дка. Срещу миниращи мухи се извършва пръскане с 0.02% Тригард, 0.05% Пикадор, 0.03% Вазтак Ню 100 ЕС. При установяване на акари (обикновен паяжинен акар, доматен ръждив акар) се прилагат 0.1% Ортус 5 СК, 0.1% Би-58, 0.06% Нисорун, 0.075% Санмайт, 0.04% Флорамит 240 СК, а срещу доматиения миниращ – 0.08% Конфидор Енерджи ОД, 0.05% Децис 2.5 ЕС, 0.1% Алверде 240 СК, 0.05% Пикадор 20 СЛ, 0.02% Моспилан 20 СП.

При благоприятни условия, в края на месеца разсадът започва да се изнася на открито. Една седмица преди това се профилактично пръска с 0.08% Би-58 + 0.2% Дитан М-45.

Оранжерийно производство

Отглежданите култури са в различни фенологични фази на развитие – от наскоро засадени до плододаващи. Това налага внимателен избор на ПРЗ – с по-дълъг предибрачен срок за наскоро засадените култури и по-кратък за тези в периода на бране.

За защита на отглежданите растения от болести и вредители трябва да се поддържа оптимален температурен, влажностен и светлинен режим. Съоръженията трябва редовно да се проветряват. При увеличаване на броя на слънчевите дни стъклото трябва да се засенчва с варов разтвор или с готови смеси, налични на пазара. Пътеките трябва да се поръсват с вода за повишаване на влажността на въздуха. Културите трябва редовно да се инспектират, за да се открият навреме вредители и да се проведе адекватна защита. В това отношение помагат и лепливите капани – жълти, светлосини и жълто-оранжеви. Листа, дръжки и плодове с болестни петна, колонии от листни въшки, групи яйца, ларви, мини и др. се събират, отстраняват от оранжерията и унищожават.

В отглежданите растения могат да се наблюдават следните болести: При домати: Възможно е нападение от ранна суха петнистост (*Alternaria*), брашнеста мана, сива плесен (*Botrytis*), листна плесен. При установяване на нападение културите се третират с посочените за разсада ПРЗ. Трябва да се отглеждат устойчиви на листна плесен сортове. Ако все пак се открият петна, растенията се пръскат с 0.1% Топсин М.

При краставици: Основните болести в този период при краставиците са брашнеста и пероноспороза. Срещу брашнеста мана се извършва пръскане с фунгицидите, препоръчани за разсада. Осигуряването на отопление през нощните часове ограничава нападението от пероноспороза. При поява се пръска на всеки 7-10 дни с 0.3% Корсат М ДФ, 0.25% Корсат Р ДФ, 0.3% Алиет Флаш, 0.04% Екуейшън Про, 0.15% Верита ВГ, 0.2% Превикур Енерджи, 0.075% Квадрис, 0.075% Амистар, 0.25% Галбен 8 М 65, 0.25% Манкоцеб 80 ВП. Трябва да се отглеждат устойчиви сортове.

При краставици вреди нанасят оранжериина белокрылка, листни въшки, трипси, доматен минирач, гъсеници и акари. Срещу оранжериина белокрылка, листни въшки, трипси, акари и доматен минирач се извършва пръскане с продуктите, посочени за разсада. Срещу гъсеници растенията се третират с 0.05% Децис 2.5 ЕС, 0.025% Суперсект Мега, 0.04% Нексиде, 0.03% Вазтак Ню 100 ЕС, 0.08% Конфидор Енерджи, 0.1% Дипел 2Х. За контрол на галкови нематоди и смукащи вредители (оранжериина белокрылка, листни въшки и трипси) може да се приложи 1 л/дка Видат 10 Л с хранителния разтвор през системата за капково напояване – 2 седмици след засаждане и, ако е необходимо, още 1-2 пъти на интервали от 15-20 дни. Само за контрол на смукащи вредители по този начин може да се приложи и Актара 25 ВГ – за растения до 6 седмична възраст, два пъти на 14-дневен интервал в норма 40 г/дка, а за по-възрастни растения – еднократно третиране в норма 80 г/дка.

Полско производство

В полето ранните култури зеле, лук, чесън, картофи, грах, бакла са във фаза на интензивен растеж и развитие. Започва сесятбата на боб, като семето се предварително третира с 2 г/дка Дитан М-45. При наличие на благоприятни условия културите се наблюдават за появата на пероноспороза по зеле и грах. Срещу нея се извършва пръскане с 0.25% Ридомил Голд, 0.3% Корсат М ДФ, 0.15% Верита ВГ. Възможно е нападение от листни въшки по бакла и грах. Прилагат се посочените за разсада ПРЗ. В райони, където са установени повече от 5 ларви на проволочници на 1 кв.м, е препоръчително да се приложат

гранулирани инсектициди преди засаждане на директно засетите домати – кг/дка Мокап 10 Г. Това третиране е ефективно и срещу други почвени вредители – подгризващи совки, къртици, картофен бръмбар, дългоножки, нематоди, и с остатъчно действие срещу смукащи вредители – листни въшки, цикадки, трипси.